

Олександр Іванович Амоша

академік НАН України

ORCID 0000-0003-0189-3819

e-mail: admin@econindustry.org,

Віра Анатоліївна Нікіфорова

канд. екон. наук

ORCID 0000-0001-7644-5821

e-mail: veranikiforova@ukr.net,

*Інститут економіки промисловості НАН України, м. Київ***МІСЦЕ ТА РОЛЬ МЕТАЛУРГІЇ УКРАЇНИ
НА ГЛОБАЛЬНОМУ МЕТАЛОРИНКУ У 2013-2018 рр.**

Постановка проблеми. Протягом десятиліть металургійна промисловість не тільки займала чільне місце у структурі української економіки, а й була «візитною карткою» країни на зовнішніх ринках, забезпечуючи надходження валюти та мотивуючи сталеливарні підприємства відповідати світовим стандартам і вбудовуватися до глобальних ланцюжків створення вартості. Однак у цієї «медалі» був інший бік – зростаюча експортоорієнтованість галузі під впливом сприятливої зовнішньоекономічної кон'юнктури призвела до її критичної залежності від глобальних тенденцій і «загнущання» внутрішнього ринку, включаючи скорочення сортаменту продукції, що випускається, та суттєвих змін географії поставок вітчизняної металопродукції.

У контексті невідворотних трансформацій світового металоринку дослідження сучасного місця і ролі на ньому української металургії потребує постійної уваги і є вкрай актуальним для подальшого визначення оптимальної конкурентної стратегії галузі та розробки відповідної державної промислової політики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед вітчизняних науковців питання розвитку металургійної промисловості у контексті світових тенденцій висвітлено досить широко. Загальні проблеми та перспективи галузі на глобальному металоринку проаналізовано у працях Д.Є. Козенкова і О.В. Цимбалюк [1], Т.О. Власюка [2], О.І. Бабаценка, Л.Г. Тубольцева і Н.І. Падун [3]. Місце України на глобальному ринку порівняно з іншими країнами-металовиробниками досліджено у роботах А.М. Глуценка [4], Т.Є. Оболенської і Д.А. Довганя [5], О.А. Гавриша, Є.О. Чайковського, А.П. Липисієнко [6-7]. Особливості сортаменту вітчизняного металоекспорту та його впливу на конкурентні позиції галузі на світовому ринку розглянуто у наукових дослідженнях В.В. Венгера й В.М. Осипова [8], Д.А. Довганя [9], А.І. Ліпського [10].

Аналітичні матеріали щодо поточної діяльності металургії та найбільш обговорюваних проблем галузі у контексті її експортоорієнтованості та вбудованості у світовий металоринок висвітлюють об'єднання підприємств (ОП) «Укрметалургпром» [11], інформаційно-аналітичний ресурс про промисловість GMK Center (ГМК Центр) [12] тощо.

Незважаючи на значну кількість робіт з цього напрямку досліджень та постійного інтересу до тематики,

слід звернути увагу на необхідність регулярного оновлення й уточнення статистичних та аналітичних даних щодо місця і ролі української металургійної промисловості на глобальному металоринку, які невідмінно змінюються під впливом світової кон'юнктури, актуальність визначення провідних тенденцій та ключових проблем розвитку галузі на базі комплексного аналізу основних показників її діяльності та доцільність виявлення динаміки присутності вітчизняної металургії на зарубіжних ринках у контексті військових дій на Донбасі.

Метою статті є дослідження динаміки та визначення сучасного місця і ролі металургії України на глобальному металоринку в умовах трансформації галузі під впливом зовнішніх і внутрішніх чинників з акцентом на зміні частки країни в основних загальносвітових показниках діяльності сталеливарної промисловості.

Інформаційну базу роботи становлять статистичні дані Світової організації виробників сталі (World Steel Association – Worldsteel) та Комітету зі сталі Організації економічної співпраці та розвитку (ОЕСР) (OECD Steel Committee), які є співставними та дозволяють проводити коректне порівняння показників галузевої діяльності як окремих країн, так і світу в цілому.

У статті проаналізовано дані за період 2013-2018 рр., що дає змогу дослідити зміни присутності української металургії на глобальному металоринку у контексті соціально-економічних та суспільно-політичних змін в Україні, зокрема військових дій у Донецькій та Луганській областях, які, наряду з Дніпропетровською та Запорізькою областями, історично були основними майданчиками і регіональними лідерами вітчизняного металовиробництва.

Виклад основного матеріалу. До 2016 р. включно Україна стабільно входила у десятку найбільших світових металовиробників за обсягами виплавки сирової сталі (crude steel). Однак, починаючи з 2017 р., країна стала втрачати лідируючі позиції, спочатку пропустивши вперед Італію і Тайвань, а у 2018 р. ще й Іран, зайнявши таким чином лише 13 позицію.

Основною зовнішньою причиною зниження рейтингу було активне нарощування сталевого виробництва у вищезначених країнах у 2018 р. порівняно з 2016 р. – на 37% в Ірані, на 6,8% у Тайвані та на 5% в

Італії. Головна внутрішня причина – істотне падіння обсягів виплавки сталі в самій Україні (на 35,7% у 2018 р. порівняно з 2013 р. та на 12,8% порівняно з 2016 р.) через військові дії на Донбасі і наступною втратою контролю над розташованими на невідконтрольній нині території Донецької та Луганської областей металургійними підприємствами.

Скорочення вітчизняного металовиробництва негативно позначилося не тільки на позиції України у

світовому рейтингу, а й призвело до подальшого падіння і до цього невеликої частки країни у глобальному обсязі виплавки сталі, який знизився на 0,8% у 2018 р. порівняно з 2013 р. (рис. 1).

Головним чином, це свідчить про низьку спроможність українських металовиробників впливати на світовий ринок і змушує підстроюватися під його тенденції.

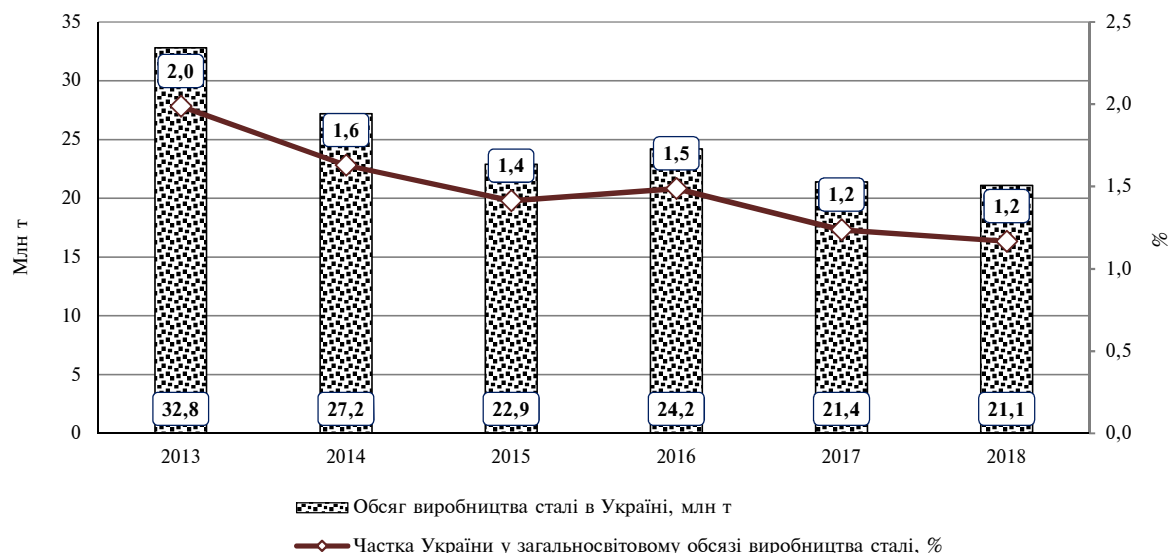

Рис. 1. Динаміка загального обсягу та частки України у світовому виробництві сталі

Складено та розраховано авторами на основі даних джерела [13, с. 1-2].

Ускладнює ситуацію неефективна технологічна структура виплавки вітчизняної сталі, де п'яту частину займає енергоємне мартенівське виробництво (рис. 2), тоді як у світі його обсяг не перевищує 0,4% (рис. 3),

та майже удвічі нижча питома вага безперервного розливання сталі, що знижує цінову конкурентоспроможність галузі внаслідок більш високої собівартості продукції.

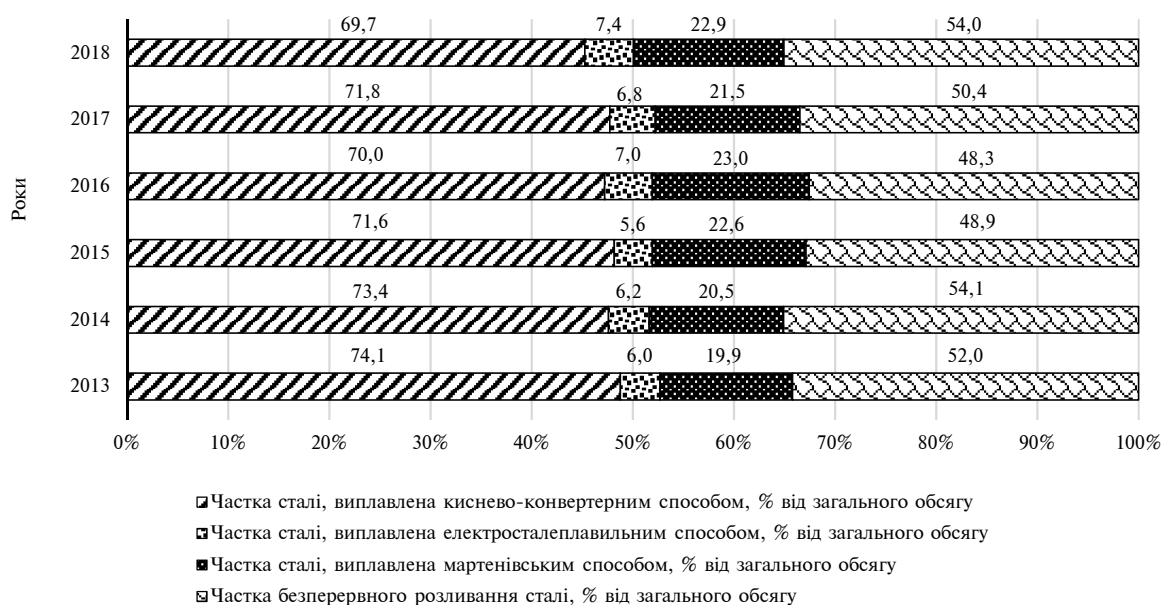

Рис. 2. Динаміка технологічної структури виплавки сталі в Україні

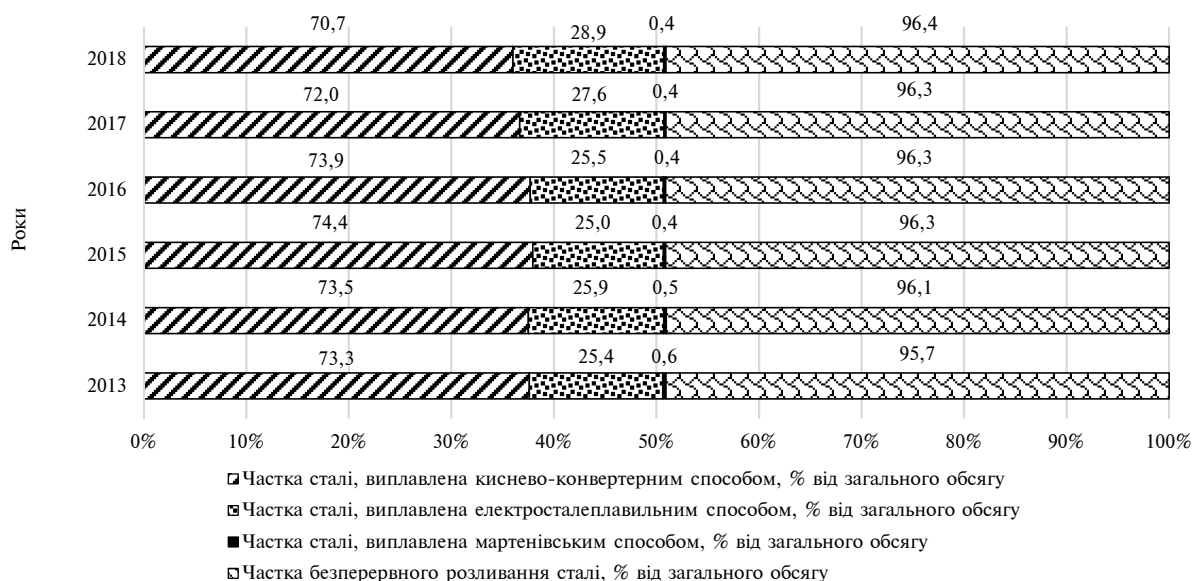

Рис. 3. Динаміка технологічної структури виплавки сталі у світі

Складено та розраховано авторами на основі даних джерел [13, с. 3-6; 14, с. 11-12, 20, 23-24, 26; 15, с. 10-11].

Крім виробництва сталі, Україні притаманна низька частка (менше 2%) у загальносвітовому обсязі сталеплавильних потужностей (рис. 4), що, з одного боку, також свідчить про низьку спроможність українських металургів впливати на глобальний металори-

нок, з іншого – дозволяє уникнути тиску міжнародних металургійних організацій щодо необхідності виводу надлишкових потужностей з метою забезпечення рівного ігрового поля для усіх металовиробників.

Рис. 4. Динаміка загального обсягу, рівня завантаження та частки України у світових сталеплавильних потужностях

Складено та розраховано авторами на основі даних джерела [16].

За даними Комітету зі сталі ОЕСР, загальний обсяг вітчизняних сталеплавильних потужностей протягом 2013-2018 рр. залишався незмінним, становивши 42,5 млн т, і скорочення виробництва металу в Україні

привело до зниження рівня їх завантаження в аналізованому періоді майже на 20% (рис. 4). Водночас необхідно брати до уваги, що ці дані можуть бути неточними внаслідок відсутності інформації щодо частини

металургійних потужностей, розташованих на тимчасово невідконтрольній Україні території Донецької та Луганської областей.

Дослідження частки української металургійної промисловості у світовому обсязі видимого споживання (Apparent Steel Use – ASU) готової металопродукції показало її критично низький рівень навіть у порівнянні з виробництвом та сталеплавильними потужностями. У періоді, що аналізується, вона не перевищувала 0,4% (у довоєнному 2013 р.) з наступним зниженням до 0,3% у 2018 р. (рис. 5).

Дослідження частки української металургійної промисловості у світовому обсязі видимого споживання (Apparent Steel Use – ASU) готової металопродукції показало її критично низький рівень навіть у порівнянні з виробництвом та сталеплавильними потужностями. У періоді, що аналізується, вона не перевищувала 0,4% (у довоєнному 2013 р.) з наступним зниженням до 0,3% у 2018 р. (рис. 5).

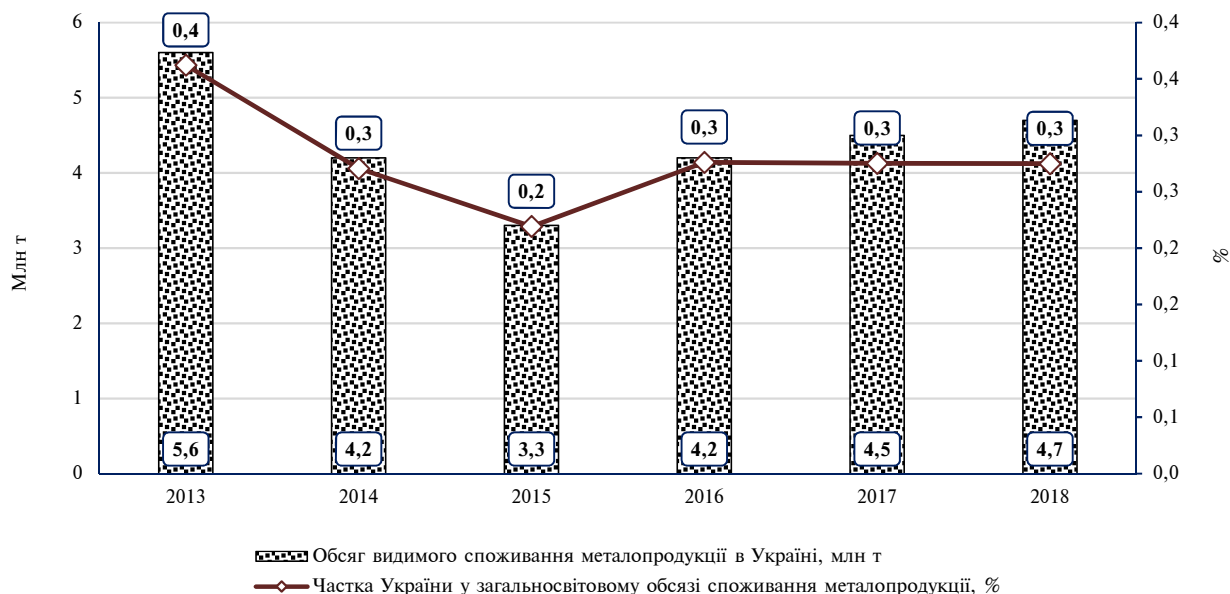

Рис. 5. Динаміка загального обсягу та частки України у світовому споживанні металопродукції

Складено та розраховано авторами на основі даних джерела [13, с. 21-23].

Подушкове споживання готової металопродукції в Україні також значно відстає від загальносвітового і становить менше половини його рівня (рис. 6).

Деяке зростання обсягу та питомої ваги країни у глобальному споживанні металу на душу населення в аналізованому періоді було частково пов'язано із збільшенням загального обсягу видимого споживання

сталевий продукції, що безперечно є позитивною тенденцією. Проте основною причиною виступало скорочення українського населення, яке, за даними Державної служби статистики України, у 2018 р. знизилося майже на 10% (більше 3 млн осіб) порівняно з 2013 р., тоді як чисельність населення у світі за той же період, за даними ООН, навпаки, зросла приблизно на 6%.

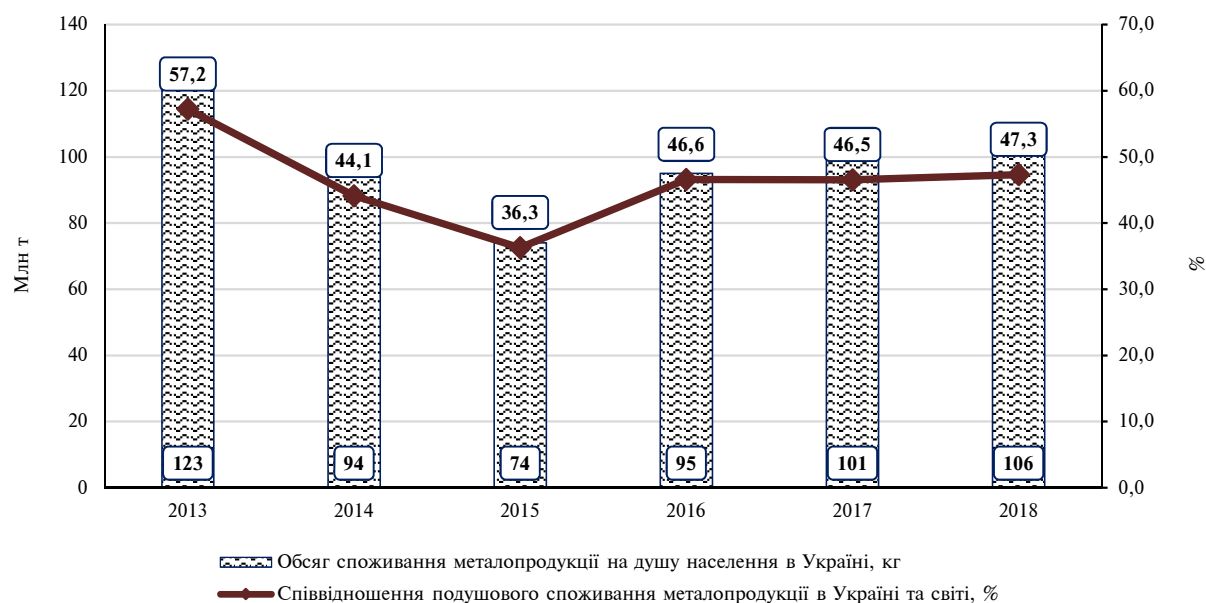

Рис. 6. Динаміка загального обсягу та частки України у світовому споживанні металопродукції на душу населення

Складено та розраховано авторами на основі даних джерела [13, с. 24-26].

Це свідчить про катастрофічну нерозвиненість внутрішнього металоринку в Україні (частка профіциту у загальному обсязі виплавки металу у 2013-2018 рр. у середньому становила 82,1%) та незатребуваність на ньому вітчизняної металопродукції, що негативно позначається на розвитку взаємопов'язаних металоспоживаючих галузей, які виробляють готову продукцію з більшою доданою вартістю, та призводить до життєвої необхідності експорту української сталевий

продукції, внаслідок чого галузь стає критично залежною від зовнішньої кон'юнктури, а можливості країни впливати на глобальний металоринок – ще більш обмеженими.

Низька спроможність українських металургів впливати на тенденції розвитку галузі у глобальному масштабі також пов'язана із сортаментом виробленої продукції, який є неконкурентним (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка виробництва окремих видів металопродукції в Україні

Показники	2013	2014	2015	2016	2017
Зливки					
обсяг, млн т	15,7	12,4	11,8	12,5	10,3
частка України у загальносвітовому обсязі, %	24,3	20,8	21,2	21,9	17,5
Гарячекатаний довгомірний прокат					
обсяг, млн т	8,0	6,4	5,6	5,9	5,5
частка України у загальносвітовому обсязі, %	1,0	0,8	0,7	0,7	0,7
Гарячекатаний плоский прокат					
обсяг, млн т	8,9	7,9	6,3	6,8	6,7
частка України у загальносвітовому обсязі, %	1,2	1,1	0,9	0,9	0,9
Матеріали для залізничних колій					
обсяг, тис. т	315	109	41	73	80
частка України у загальносвітовому обсязі, %	2,6	0,9	0,4	0,7	1,6
Профілі великосортові заввишки не менше 80 мм					
обсяг, тис. т	983	731	605	596	521
частка України у загальносвітовому обсязі, %	1,9	1,4	1,2	1,1	1,9
Прутки та стержні для армування бетону					
обсяг, млн т	3,6	3,2	2,8	3,0	2,8
частка України у загальносвітовому обсязі, %	3,6	3,2	2,8	3,0	2,8
Катанка					
обсяг, млн т	1,8	1,5	1,4	1,5	1,3
частка України у загальносвітовому обсязі, %	0,9	0,7	0,7	0,8	2,8
Гарячекатаний товстолістовий прокат (≥3 мм)					
обсяг, млн т	2,8	2,5	1,5	1,9	1,9
частка України у загальносвітовому обсязі, %	1,2	1,0	0,6	3,6	4,3
Гарячекатаний тонколистовий прокат (< 3мм)					
обсяг, млн т	4,5	3,9	3,5	3,4	3,2
% до попереднього періоду	95,7	86,7	89,7	97,1	94,1
частка України у загальносвітовому обсязі, %	1,2	1,0	1,0	1,4	1,5
Безшовні труби					
обсяг, тис. т	712	625	416	384	536
частка України у загальносвітовому обсязі, %	1,6	1,4	1,0	1,0	1,4
Зварні труби					
обсяг, тис. т	1007	748	465	494	512
частка України у загальносвітовому обсязі, %	1,2	0,8	0,5	1,7	1,7

Складено та розраховано авторами на основі даних джерела [14, с. 7-8, 29-50].

Дані табл. 1 свідчать, що протягом аналізованого періоду серед усієї виробленої у світі металопродукції, найбільшу частку (приблизно п'яту частину) Україна займала за позицією злиwkів, тобто напівфабрикатів, поступаючись лише Індії (23,7% у 2017 р.) та Росії (19,5%), і дещо випереджаючи Китай (17%).

Питома вага країни у глобальному обсязі виробництва усієї іншої готової металопродукції з більшою доданою вартістю була набагато нижчою, і поріг хоча б у 2% у різні роки перевищували лише арматура і гарячекатаний товстолістовий прокат.

З огляду на досить великі обсяги виплавки в Україні сталі, це свідчить, перш за все, про малу ємність внутрішнього металоринку, де готова продукція є незатребуваною, та неможливість конкурувати на світовому ринку як за якістю, так і за ціною металопродукції. Як результат – критично висока експорто-

орієнтованість вітчизняної металургійної промисловості, що спирається на продаж більш дешевих напівфабрикатів.

За обсягами поставок металопродукції на зовнішній ринок у 2013-2018 рр. Україна займала лідируючі позиції і входила у десятку найбільших світових експортерів. У 2018 р. вона посідала 9 місце за загальними обсягами експорту сталевих виробів та 5 місце як нетто-експортер.

Проте такий високий «ранг» не є досягненням, а навпаки, робить вітчизняну металургію надзвичайно вразливою з боку коливань світової економіки, особливо на тлі наднизького споживання металу на внутрішньому ринку, неефективної сортаментної структури металовиробництва та відносно невеликої частки України у загальносвітовому обсязі експорту металопродукції (рис. 7).

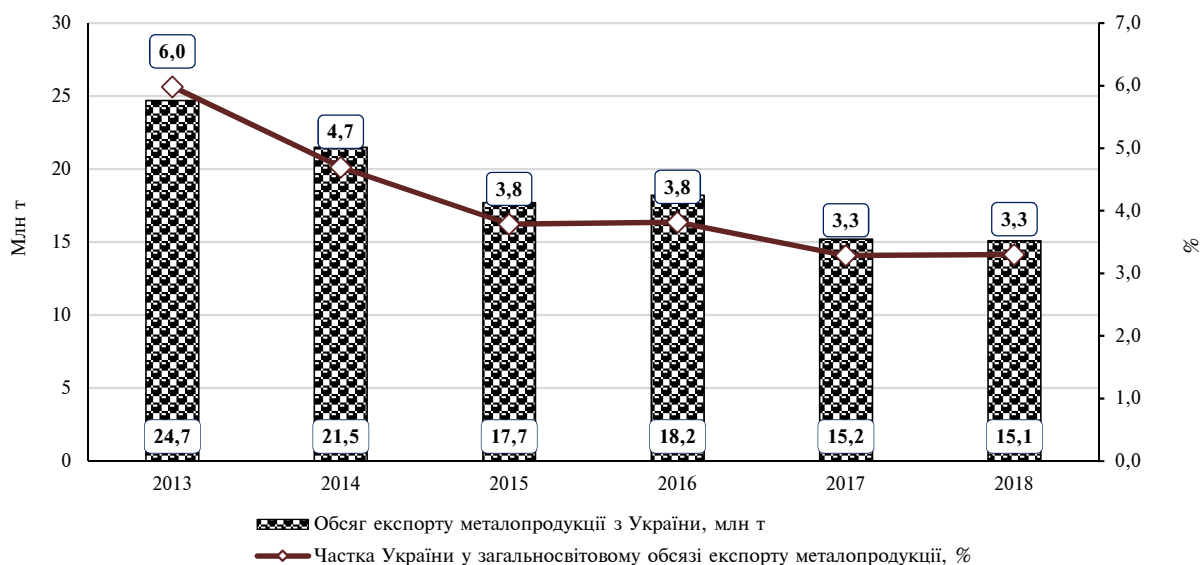

Рис. 7. Динаміка загального обсягу та частки України у світовому експорті металопродукції

Складено та розраховано авторами на основі даних джерела [13, с. 9-11].

В аналізованому періоді питома вага країни у глобальному експорті сталевих виробів, незважаючи на входження у десятку найбільших експортерів (як і у випадку виплавки сталі), була відносно невеликою порівняно з Китаєм (15% у 2018 р.), Японією (7,8%), Росією (7,3%), Південною Кореєю (6,6%), Німеччиною (5,7%), поступаючись також Туреччині (4,3%), Італії (4,0%) та Бельгії (3,9%). Крім того, у 2018 р. порівняно з 2013 р. спостерігалось скорочення частки вітчизняної металургії у загальносвітовому обсязі експорту майже у два рази – з 6 до 3,3% внаслідок зниження приблизно на 40% обсягу поставок металопродукції на зовнішній ринок через загальне зменшення виплавки металу в Україні.

Значну залежність галузі від тенденцій розвитку глобального металоринку також підкреслює неконкурентна сортаментна структура українського експорту

сталевий продукції, де лівову частку займають зливки та напівфабрикати, тоді як готові металовироби з більшою доданою вартістю не є основою зовнішніх поставок для вітчизняних металургів, через що частка України у глобальному експорті прокату та трубної продукції в аналізованому періоді була у 3-7 разів нижчою за частку напівфабрикатів (табл. 2).

Дані табл. 2 також демонструють майже двократне зниження питомої ваги країни в експорті основних видів металопродукції у 2017 р. порівняно з 2013 р. внаслідок зниження загального обсягу зовнішніх поставок. Позитивним моментом у даному випадку є те, що частка українських злиwkів у глобальному експорті зменшувалася пропорційно до скорочення частки інших видів готової металопродукції, тобто Україна принаймні зберегла статус-кво щодо сировинної складової металургійного експорту.

Таблиця 2

Динаміка товарної структури експорту металопродукції з України

Показники	2013	2014	2015	2016	2017
Експорт злиwkів та напівфабрикатів					
обсяг, млн т	11,0	9,3	7,8	7,8	6,4
частка України у загальносвітовому обсязі, %	19,7	16,7	14,6	13,9	10,0
Експорт довгомірного прокату					
обсяг, млн т	5,8	5,0	4,3	4,6	3,2
частка України у загальносвітовому обсязі, %	5,4	4,0	3,2	3,4	2,9
Експорт плоского прокату					
обсяг, млн т	6,8	6,3	4,9	5,3	5,0
частка України у загальносвітовому обсязі, %	3,4	2,8	2,1	2,2	2,1
Експорт трубної продукції					
обсяг, тис. т	1177	966	600	508	632
частка України у загальносвітовому обсязі, %	2,7	2,1	1,5	1,3	1,5

Складено та розраховано авторами на основі даних джерела [14, с. 51-76].

Особливе місце серед металопродукції, що виробляється та експортується Україною, посідає чавун (рис. 8).

З одного боку, частка держави у загальносвітовому обсязі його виплавки є досить невеликою і у 2013-2018 рр. мала понижувальну тенденцію внаслідок

загального спаду у металургійній промисловості, значно поступаючись Китаю (61,5% у 2018 р.), Японії (6,2%), Індії (5,8%), Росії (4,1%), Південній Кореї (3,8%), Бразилії (2,3%), Німеччині (2,2%) та США (1,9%).

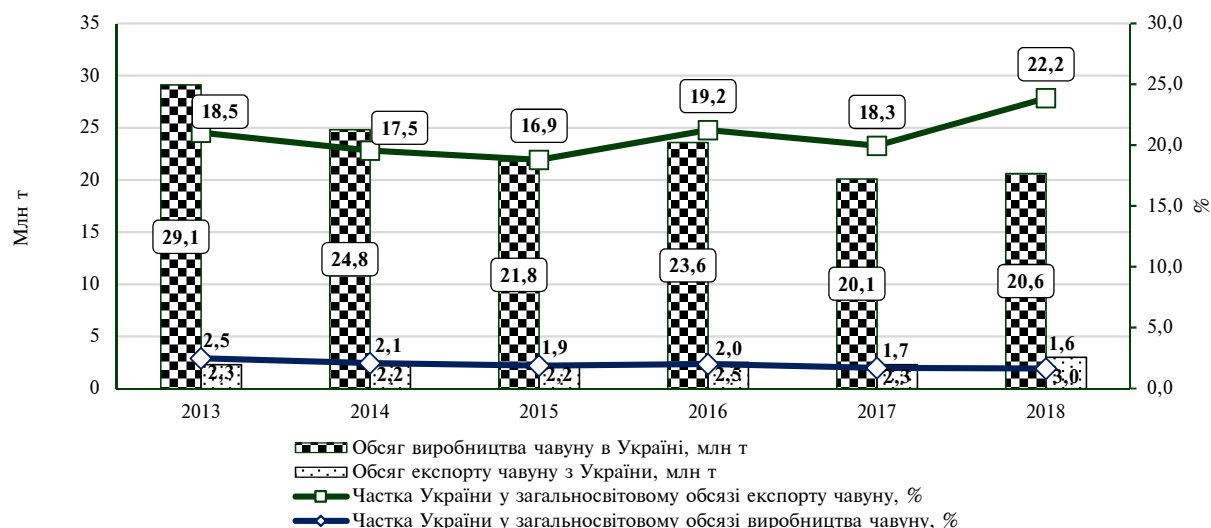

Рис. 8. Динаміка загального обсягу та частки України у світовому виробництві та експорті чавуну

Складено та розраховано авторами на основі даних джерел [13, с. 27-28; 14, с. 89-90; 15, с. 18].

З іншого боку, в означених країнах практично увесь обсяг чавуну переробляється всередині галузі, не поступаючи на зовнішній ринок як кінцевий продукт. У той же час вітчизняні металурги в аналізованому періоді експортували десь 7-15% виплавленого чавуну, займаючи таким чином приблизно п'яту частину глобального ринку і поступаючись лише Російській Федерації, яка у 2018 р. експортувала 5,8 млн т чавуну, зайнявши майже половину світового ринку.

Для України така ситуація є неоднозначною. Експорт сировинних матеріалів, до яких відноситься чавун, зазвичай розглядається, як негативний чинник розвитку галузі, особливо за умови великого обсягу викидів шкідливих речовин у процесі його виплавки.

Однак у контексті функціонування у країні здебільшого металургійних комбінатів повного циклу зі значним обсягом доменних потужностей і наявності власних покладів залізної руди постачання товарного чавуну зарубіжним споживачам при поступовому зростанні у світі частки електросталеплавильного виробництва, яке працює на більш дорогому металобрухті, може сприяти зайняттю Україною стабільної ніші на глобальному металоринку і підвищенню цінової конкурентоспроможності галузі.

Внаслідок низького внутрішнього споживання металопродукції Україна імпортує незначний обсяг сталевих виробів і наразі займає лише 0,4% глобального ринку, досягнувши у 2018 р. довоєнного рівня (рис. 9).

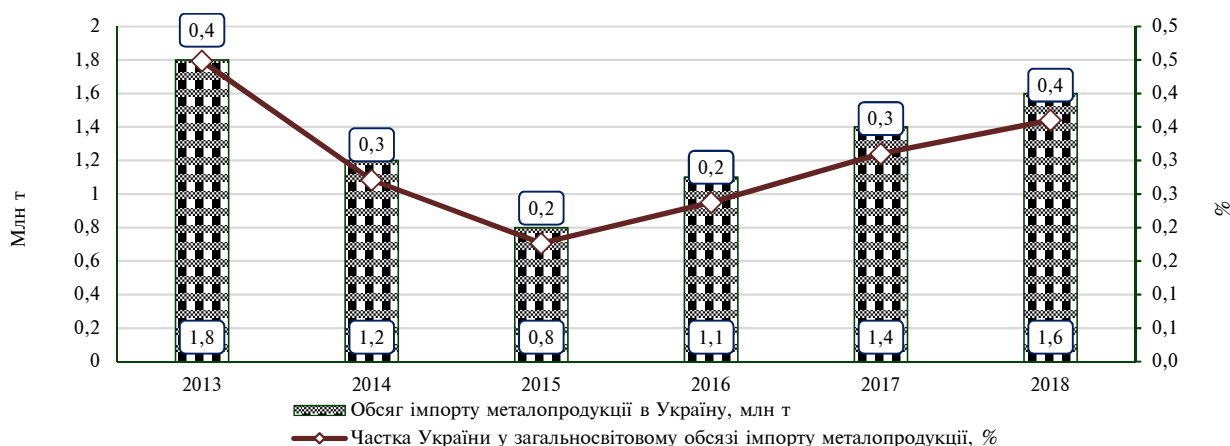

Рис. 9. Динаміка загального обсягу та частки України у світовому імпорті металопродукції

Складено та розраховано авторами на основі даних джерела [13, с. 12-14].

Незважаючи на поступове зростання закупівель зарубіжної металопродукції, обсяг яких, щоправда, так і не сягнув рівня 2013 р., частка країни у світовому масштабі є вкрай низькою і не дає змоги впливати на цінову чи протекціоністську політику інших держав-металовиробників, що вкотре підтверджує залежність української металургії від глобальних тенденцій.

Сортамент імпортованих сталевих виробів характеризується перевалюванням готового прокату, тоді як у закупівлі напівфабрикатів на зовнішньому ринку Україна практично не бере участі, що, з одного боку, свідчить про її спроможність забезпечити металургійне виробництво власними напівфабрикатами, з іншого — означає необхідність витратити валютні кошти на імпорт більш дорогої металопродукції (табл. 3).

Динаміка товарної структури імпорту металопродукції в Україні					
Показники	2013	2014	2015	2016	2017
Імпорт зливків та напівфабрикатів					
обсяг, тис. т	84	71	14	22	28
частка України у загальносвітовому обсязі, %	0,2	0,1	0,02	0,03	0,05
Імпорт довгомірного прокату					
обсяг, тис. т	371	284	207	312	480
частка України у загальносвітовому обсязі, %	0,4	0,2	0,2	0,3	0,5
Імпорт плоского прокату					
обсяг, тис. т	1209	785	530	727	796
частка України у загальносвітовому обсязі, %	0,6	0,4	0,2	0,3	0,3
Імпорт трубної продукції					
обсяг, тис. т	98	60	49	71	94
частка України у загальносвітовому обсязі, %	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2

Складено та розраховано авторами на основі даних джерела [14, с. 51-76].

Висновки. Проведене дослідження щодо визначення місця і ролі української металургії на світовому металоринку продемонструвало суттєве зменшення присутності країни у зовнішніх поставках металопродукції та виявило критично низький рівень споживання сталевих виробів у глобальному масштабі протягом 2013-2018 рр.

Найбільш помітно частка вітчизняної металургійної промисловості скоротилася у загальносвітовому експорті металопродукції, що стало наслідком не менш значного падіння виплавки сталі через появу нових країн-лідерів з металовиробництва та втрату контролю над частиною сталеливарних підприємств у Донецькій і Луганській областях.

Деяке зменшення і до цього критично низької питомої ваги України у глобальному споживанні металопродукції показало нерозвиненість та «занедбаність» внутрішнього металоринку та відсутність тенденцій до його розширення. Це підтверджується також низькою часткою країни у загальносвітовому обсязі сталевих імпорту, невелике зростання якого в аналізованому періоді здебільшого було пов'язане з необхідністю зовнішніх закупівель готової продукції з більшою доданою вартістю.

Головними наслідками незначної частки української металургії в основних об'ємних показниках глобального галузевого розвитку є вкрай обмежені можливості вітчизняних металургів впливати на світовий металоринок, що посилюються неконкурентною сортаментною структурою виробництва та експорту металопродукції, де превалюють більш дешеві напівфабрикати, та необхідність пристосовуватися до зовнішньої кон'юнктури, що погіршує конкурентні позиції галузі і вимагає від виробників та держави реалізації заходів з її модернізації відповідно до нових умов функціонування.

З огляду на вищевказане, подальші дослідження будуть присвячені виявленню місця і ролі металургійної промисловості в економіці України та окресленню найважливіших тенденцій і проблем її розвитку з метою визначення основних напрямів державної галузевої політики у контексті впливу четвертої промислової революції, як провідного вектору сучасних економічних трансформацій.

Список використаних джерел

1. Козенков Д.Є., Цимбалюк О.В. Аналіз стану чорної металургії України: сучасні проблеми та шля-

хи розвитку. *Ефективна економіка*. 2013. № 8. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=22> 25.

2. Власюк Т.О. Металургійна галузь України на світовому ринку: проблеми та пріоритети. *Науковий вісник національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. праць*. 2016. № 3. С. 91-103.

3. Бабаченко А.И., Тубольцев Л.Т., Падун Н.И. Тенденции развития мировой металлургии (2016 год). *Фундаментальные и прикладные проблемы черной металлургии: сб. науч. трудов*. 2017. Вып. 31. С. 10-21.

4. Глушенко А.Н. Особенности развития металлургии в Украине и странах-ведущих мировых производителей стали: сравнительный анализ. *Економіка промисловості*. 2014. № 2 (66). С. 42-52.

5. Оболенська Т., Довгань Д. Україна на світовому ринку чорних металів. *Вісник Львівського політехнічного університету. Серія «Міжнародні відносини»*. 2015. № 36 (3). С. 169-176.

6. Гавриш О.А., Чайковський Є.О. Українські металургійні підприємства: сучасні тенденції та місце у світовому металургійному виробництві. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2016. № 13. С. 150-157.

7. Липишченко А.П., Чайковський Є.О. Економічний аналіз металургійного комплексу України та країн світу. *Актуальні проблеми економіки та управління: збірник наукових праць молодих учених ФММ НТУУ «КПІ» (електронне видання)*. 2016. Вип. 10. URL: http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/67034/pdf_34.

8. Венгер В.В., Осипов В.М. Структурні зміни у світовій торгівлі металопродукцією та їх вплив на розвиток металургійної галузі України. *Економіка і прогнозування*. 2016. № 3. С. 77-93.

9. Довгань Д.А. Конкурентоспроможність вітчизняного експорту продукції чорної металургії на світовому ринку. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2016. Вип. 17. С. 17-20.

10. Lipskiy A.I. Current global trends of demand for rolled metal products and features of management in case of their satisfaction. *Metallurgical and mining industry*. 2017. № 5. С. 36-41.

11. Україна в світовому металургійному виробництві за 9 місяців 2019 р. *ОП «Укрметалургпром*. 25 жовтня 2019 р. URL: <http://www.ukrmetprom.org/ukraina-v-svitovomu-metallurgiyomu-v-4/>.

12. Металлургия: мировые тренды и вызовы для Украины. Аналитическое исследование. *ГМК-Центр*. Декабрь 2018. 32 с. URL: <https://gmk.center/wp->

content/uploads/2019/03/Metallurgy-global-trends-and-challenges-for-Ukraine-GMK-center-1.pdf.

13. Steel statistical yearbook 2019. Concise version. *World Steel Association*. 2019. 43 p. URL: <https://www.worldsteel.org/en/dam/jcr:7aa2a95d-448d-4c56-b62b-b2457f067cd9/SSY19%2520conci se%2520version.pdf>.

14. Steel statistical yearbook 2018. *World Steel Association*. 2018. 122 p. URL: https://www.worldsteel.org/en/dam/jcr:e5a8eda5-4b46-4892-856b-00908b5ab492/SSY_2018.pdf.

15. World Steel in Figures 2019. *World Steel Association*. 2019. 32 p. URL: <https://www.worldsteel.org/en/dam/jcr:96d7a585-e6b2-4d63-b943-4cd9ab621a91/World%2520Steel%2520in%2520Figures%25202019.pdf>.

16. 2000-2018 Steelmaking capacity. *OECD Steel-making Capacity Database*. URL: https://stats.oecd.org/Index.aspx?datasetcode=STI_STEE_L_MAKINGCAPACITY.

References

1. Kozenkov D.E., Tsymbalyuk O.V. (2013). Analiz stanu chornoj metalurhii Ukrainy: suchasni problemy ta shliakhy rozvytku [Discovered the current situation of Ukrainian iron and steel industry]. *Efektivna ekonomika – Efficient economy*, 8. Retrieved from <http://www.economy.com.ua/?op=1&z=2225> [in Ukrainian].

2. Vlasniuk T.O. (2016). Metalurhiina haluz Ukrainy na svitovomu rynku: problemy ta priorityty [Ukrainian Metallurgy at the Global Market: Problems and Priorities]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii statystyky, obliku ta audytu: Zbirnyk naukovykh prats – Scientific bulletin of the National academy of statistics, accounting and audit: Collected scientific papers*, 3, pp. 91-103 [in Ukrainian].

3. Babachenko A.I., Tuboltsev L.G. and Padun N.I. (2017). Tendencii rozvitiya mirovoj metallurgii (2016 god) [Developmental tendencies in the global metallurgy (2016)]. *Fundamental'nye i prikladnye problemy chernoj metallurgii: Sbornik nauchnykh trudov – Fundamental and applied problems of black metallurgy: Collected scientific papers*, 31, pp. 10-21 [in Russian].

4. Gluschenko A.N. (2014). Osobennosti razvitiya metallurgii v Ukraine i stranah-vedushchih mirovykh proizvodnykh stali: sravnitel'nyj analiz [Features of metallurgy development in Ukraine and countries – world leading steel producers: comparative analysis]. *Econ. promisl. – Economy of Industry*, 2 (66), pp. 42-52 [in Russian].

5. Obolenska T., Dovgan D. (2015). Ukraina na svitovomu rynku chornykh metaliv [Ukraine at the world's ferrous metals market]. *Visnyk Lvivskoho politekhnichnoho universytetu. Seriya «Mizhnarodni vidnosyny» – Visnyk of the Lviv University. Series International Relations Вісник Львівського політехнічного університету. Серія «Міжнародні відносини»*, Is. 36, P. 3, pp. 169-176 [in Ukrainian].

6. Gavrish O.A., Chaikovsky E.A. (2016). Ukrainski metalurhiini pidpriemstva: suchasni tendentsii ta mistse u svitovomu metalurhiinomomu vyrobnytstvi [Ukrainian metallurgical enterprises: current trends and place in the global metallurgical industry]. *Ekonomichnyi visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu Ukrainy «Kyivskiy politekhnichnyi*

instytut» – Economic bulletin of the National technical university of Ukraine "Kyiv polytechnic institute", 13, pp. 150-157 [in Ukrainian].

7. Chaikovsky E.A., Lypysiyenko A.P. (2016). Ekonomichnyi analiz metalurhiinoho kompleksu Ukrainy ta krain svitu [Economic analysis of the metallurgical complex Ukraine and countries of the world]. *Aktual'ni problemy ekonomiky ta upravlinnya – Actual problems of economics and management: collection of scientific works of young scientists*, 10. Retrieved from <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/67034> [in Ukrainian].

8. Venger V., Osipov V. (2016). Strukturni zminy u svitovii torhivli metaloproduktisieu ta yikh vplyv na rozvytok metalurhiinoi haluzi Ukrainy [Structural changes in the world metal trade and their impact on the development of Ukraine's metallurgy]. *Ekonom. prognozuvannia – Economy and forecasting*, 3, pp. 77-93 [in Ukrainian].

9. Dovgan D.A. (2016). Konkurentospromozhnist vitchyznianoho eksportu produktii chornoj metalurhii na svitovomu rynku [National export competitiveness of steel products at the world market]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriya: Ekonomika i menedzhment – Scientific Bulletin of the International Humanities University. Series: Economics and Management*, 17, pp. 17-20. [in Ukrainian].

10. Lipskiy A.I. (2017). Current global trends of demand for rolled metal products and features of management in case of their satisfaction. *Metallurgical and mining industry*, 5, pp. 36-41.

11. Ukraina v svitovomu metalurhiinomomu vyrobnytstvi za 9 misiatsiv 2019 r. [Ukraine in the World Ferrous Production for 9 Months 2019]. (n.d.). *ukrmetprom.org*. Retrieved from <http://www.ukrmetprom.org/ukraina-v-svitovomu-metalurgynomu-v-4/> [in Ukrainian].

12. Metallurgiya: mirovye trendy i vyzovy dlya Ukrainy. [Metallurgy: global trends and challenges for Ukraine]. *GMK Center*. (n.d.). *gmk.center*. Retrieved from <https://gmk.center/wp-content/uploads/2019/03/Metallurgy-global-trends-and-challenges-for-Ukraine-GMK-center-1.pdf> [in Russian].

13. Steel statistical yearbook 2019. Concise version (2019). *World Steel Association*. (n.d.). *worldsteel.org*. Retrieved from <https://www.worldsteel.org/en/dam/jcr:7aa2a95d-448d-4c56-b62b-b2457f067cd9/SSY19%2520conci se%2520version.pdf>.

14. Steel statistical yearbook 2018 (2018). *World Steel Association*. (n.d.). *worldsteel.org*. Retrieved from https://www.worldsteel.org/en/dam/jcr:e5a8eda5-4b46-4892-856b-00908b5ab492/SSY_2018.pdf.

15. World Steel in Figures 2019 (2019). *World Steel Association*. (n.d.). *worldsteel.org*. Retrieved from <https://www.worldsteel.org/en/dam/jcr:96d7a585-e6b2-4d63-b943-4cd9ab621a91/World%2520Steel%2520in%2520Figures%25202019.pdf>.

16. 2000-2018 Steelmaking capacity. *OECD Steel-making Capacity Database*. (n.d.). *oecd.org*. Retrieved from https://stats.oecd.org/Index.aspx?datasetcode=STI_STEE_L_MAKINGCAPACITY.

Стаття надійшла до редакції 23.12.2019

Прийнято до друку 14.04.2020

Формат цитування:

Амоша О. І., Нікіфорова В. А. Місце та роль металургії України на глобальному металоринку у 2013-2018 рр. *Вісник економічної науки України*. 2020. № 1 (38). С. 27-35. doi: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.1\(38\).27-35](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.1(38).27-35)

Amosha O. I., Nikiforova V. A. (2020). The place and the role of Ukraine's steel industry on the global steel market in 2013-2018. *Visnyk ekonomichnoyi nauky Ukrainy*, 1 (38), pp. 27-35. doi: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.1\(38\).27-35](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.1(38).27-35)